

Wat kost een school in 2013?

Herhaling van het SP-onderzoek naar kosten voor ouders van basisscholen in Amsterdam uit februari 2010

Vooraf

De SP heeft de afgelopen weken voor de tweede keer onderzoek gedaan naar de kosten die ouders van basisschoolleerlingen maken voor het naar school gaan en meer specifiek naar de ouderbijdrage. De eerste keer onderzochten we dit in 2010. Destijds bleek dat de meeste scholen niet vermelden dat de ouderbijdrage vrijwillig is, terwijl dat wettelijk verplicht is. De wethouder beloofde, in reactie op dit onderzoek, druk op de scholen te zetten en ervoor te zorgen dat scholen voortaan duidelijk vermelden dat de ouderbijdrage vrijwillig is. In het onderhavige onderzoek toetsen wij of dat is gelukt.

Het onderzoek heeft in de periode april 2013 – september 2013 plaatsgevonden. Het was gericht op alle Amsterdamse basisscholen. Om informatie over de ouderbijdrage te vinden, is de website van de school bezocht. Het onderzoek is gedaan door Marnix Verheul, stagiair MBO.

In de bijlagen I en II, respectievelijk de wettelijke regelingen en een overzicht van de onderzoeksresultaten.

Bevindingen over de ouderbijdrage in 2010:

- Scholen voldoen maar heel matig aan de plicht om informatie over de ouderbijdrage te verstrekken. De ouderbijdrage is vrijwillig, maar lang niet iedere school maakt dat duidelijk.
- De wettelijke verplichting om de ouderbijdrage in de schoolgids te vermelden wordt slecht nagekomen.
- Er zijn verschillen tussen vermeldingen van de ouderbijdrage op de website van de school en in de schoolgids.
- De ouderbijdrage in Amsterdam varieert tussen € 0 en € 600 met een gemiddelde van € 59,68.
- Slechts enkele scholen vragen in het geheel geen ouderbijdrage.
- De meeste scholen vragen naast de vrijwillige ouderbijdrage nog een extra bijdrage voor bijzondere activiteiten zoals schoolreisjes, schoolzwemmen en dergelijke.

Bevindingen over de ouderbijdragen in 2013

- De scholen zijn ouders beter gaan informeren over de ouderbijdrage. Nu meldt 76% van de onderzochte scholen dat de ouderbijdrage vrijwillig is.
- De ouderbijdrage in Amsterdam varieert tussen € 0 en € 2200 met een gemiddelde van € 80,79. De gemiddelde ouderbijdrage is in 3 jaar tijd dus met 35,37% toegenomen.
- Twee van de 209 scholen, te weten Cheider en Rosj Pina, vragen in 2013 een erg hoog bedrag. De ouderbijdrage is daar gestegen met een factor 1000 en deze stijging wordt veroorzaakt door de kosten van de beveiliging van deze scholen. Zonder deze twee scholen is het gemiddelde van de ouderbijdrage € 69,28 en is de gemiddelde ouderbijdrage dus gestegen met 16,09%.
- Twee scholen vragen geen ouderbijdrage;
- De ouderbijdrage wordt zeer verschillend besteed. Er is geen duidelijk patroon te herkennen in de daarover beschikbare informatie;
- Zeventien van de in totaal 209 onderzochte scholen vragen € 100, - of meer;
- In sommige stadsdelen geeft het stadsdeel een bijdrage voor extra activiteiten waardoor de school, aldus de schoolgids, geen extra bijdrage hoeft te vragen.

Conclusies

De communicatie van de scholen over de ouderbijdrage is na ons vorige onderzoek duidelijk beter geworden. Drie jaar geleden vermeldde slechts 26% van de scholen duidelijk hoe hoog de bijdrage was en dat het vrijwillig was. In 2013 is dat percentage gestegen naar 76%.

Niettemin wordt op bijna een kwart van de scholen dus nog altijd niet aangegeven dat de ouderbijdrage vrijwillig is. Dat is wat de SP betreft nog steeds veel te veel aangezien het een kleine moeite is om dit te melden.

Verder geven veel scholen bij de vrijwilligheid van het betalen van de ouderbijdrage aan, dat, mocht de ouderbijdrage niet worden betaald, activiteiten voor de desbetreffende leerling mogelijk niet door kunnen gaan. Zo stelt één van de scholen bijvoorbeeld: *De afspraak is: Geen ouderbijdrage betaald, dan helaas niet mee met "het uitje"!* Een dergelijke mededeling is overigens wel toegestaan. Volgens de wet mogen scholen kinderen uitsluiten van uitstapjes in het geval de ouders geen bijdrage betalen. De SP is echter van mening dat kinderen niet uitgesloten mogen worden, louter en alleen vanwege de financiële situatie van hun ouders. Ouderbijdragen moeten in Amsterdam echt vrijwillig zijn en activiteiten vanuit school moeten voor alle leerlingen mogelijk zijn.

De stijging van de ouderbijdrage vinden wij zorgwekkend. Een gemiddelde stijging van ruim 16% in drie jaar kan niet verklaard worden door de inflatie. Zeker niet als we in ogenschouw nemen dat op 28 scholen de bijdrage gedaald is. Dit betekent dat de stijging op de overige scholen een flink percentage moet zijn om het gemiddelde van 16% te halen. Een gemiddelde ouderbijdrage van € 70,00 vinden we veel te hoog en zorgt voor een onwenselijke drempel voor ouders met een laag inkomen. Een verlaging van de bijdrage is goed mogelijk voor scholen aangezien 30% van de scholen een bijdrage vraagt van € 35,00 of minder en 16% het kan doen met ene bedrag tot € 25,00.

Wat wij vragen van het college:

1. Het college moet ervoor zorgen dat voortaan alle Amsterdamse basisscholen vermelden dat de ouderbijdrage vrijwillig is;
2. Scholen die nalaten aan ouders te communiceren dat de ouderbijdrage vrijwillig is moeten voortaan als zodanig worden vermeld in de kwaliteitswijzer Basisonderwijs van de gemeente Amsterdam. Op deze manier worden ze geprikkeld om een eenvoudig zinnetje op te nemen in de schoolgids en op de website.
3. Amsterdamse kinderen waarvan de ouders de ouderbijdrage niet kunnen betalen mogen niet worden langer worden uitgesloten van uitstapjes en andere activiteiten;
4. De ouderbijdrage wordt (stapsgewijs) gemaximeerd op € 25,00.

Bijlage 1

De Ouderbijdrage, Ouderovereenkomst en Overblijf en de Wet

Vrijwillig

De ouderbijdrage is een vrijwillige bijdrage. De school mag een kind niet weigeren, van school sturen of geen diploma uitreiken als een ouder de bijdrage niet of slechts gedeeltelijk wil of kan betalen.

Uitsluiten van activiteiten

Als ouders de vrijwillige bijdrage niet of maar gedeeltelijk betalen, kan de school besluiten het kind niet te laten deelnemen aan activiteiten waarvoor de ouders niet hebben betaald. De school moet dan voor vervangend onderwijs zorgen.

Ouderovereenkomst

Als een ouder een 'overeenkomst Ouderbijdrage' met de school heeft gesloten, moet de ouder wel de ouderbijdrage betalen. Een school voor (speciaal) basisonderwijs of (speciaal) voortgezet onderwijs die een ouderbijdrage wil vragen, moet namelijk een schriftelijke overeenkomst met u afsluiten. Deze overeenkomst mag pas worden afgesloten als uw kind is toegelaten en is één schooljaar geldig. Er moet ook een overeenkomst worden afgesloten als de bijdrage wordt geïnd door de ouderraad.

Inhoud overeenkomst

In de overeenkomst moet de school de hoogte van de ouderbijdrage aangeven en de besteding van de ouderbijdrage specificeren zodat ouders kunnen zien welk deel van de ouderbijdrage aan welke activiteit wordt besteed. Na het tekenen van de overeenkomst moeten ouders wel betalen...

Ook moet in de overeenkomst worden vermeld dat:

- het om een vrijwillige bijdrage gaat
- na ondertekening betaling verplicht is
- er een mogelijkheid is slechts voor bepaalde voorzieningen te betalen
- er een reductie- en kwijtscheldingsregeling is en wat deze inhoudt

Vermelding Ouderbijdrage

Wet op het primair onderwijs & Wet medezeggenschap op scholen

Artikel 13. Schoolgids

1. De schoolgids bevat voor ouders, verzorgers en leerlingen informatie over de werkwijze van de school en bevat in elk geval informatie over:

a. de doelen van het onderwijs en de resultaten die met het onderwijsleerproces worden bereikt, met dien verstande dat bij algemene maatregel van bestuur voorschriften kunnen worden gegeven met betrekking tot de wijze waarop

1°. de resultaten worden beschreven die met het onderwijsleerproces worden bereikt, en

2°. de context wordt vermeld waarin de onder 1° bedoelde resultaten dienen te worden geplaatst.

b. de wijze waarop aan de zorg voor het jonge kind wordt vormgegeven,

c. de wijze waarop aan de zorg voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en voor leerlingen voor wie een leerling gebonden budget beschikbaar is, wordt vormgegeven

d. de wijze waarop de verplichte onderwijstijd wordt benut,

e. de geldelijke bijdrage, bedoeld in artikel 40, eerste lid, waarbij een ontwerp van een overeenkomst voor een dergelijke bijdrage, die voldoet aan de eisen die in artikel 40, eerste lid, zijn geformuleerd, in de schoolgids wordt opgenomen,

f. de rechten en plichten van de ouders, de verzorgers, de leerlingen en het bevoegd gezag, waaronder de informatie over de klachtenregeling, bedoeld in artikel 14, en de gronden voor vrijstelling van het onderwijs, bedoeld in artikel 41, tweede lid, en

g. de wijze waarop het bevoegd gezag omgaat met de in artikel 12, eerste lid, omschreven bijdragen,

i. het beleid met betrekking tot de veiligheid,

j. de wijze waarop de voorzieningen, bedoeld in artikel 45, worden georganiseerd.

2. Het bevoegd gezag reikt de schoolgids uit aan de ouders dan wel de verzorgers bij de inschrijving en jaarlijks na de vaststelling van de schoolgids.

3. De algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid, onder a, wordt aan de beide kamers der Staten-Generaal overgelegd. De maatregel treedt niet in werking dan nadat 4 weken na de overlegging zijn verstreken en gedurende die termijn niet door of namens een der kamers de wens te kennen wordt gegeven dat het in die maatregel geregelde onderwerp bij de wet wordt geregeld. Alsdan wordt een daartoe strekkend wetsvoorstel zo spoedig mogelijk ingediend.

Artikel 16. Vaststelling schoolplan en schoolgids

1. Het bevoegd gezag stelt ten minste eenmaal in de 4 jaar het schoolplan vast.

2. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks de schoolgids vast ten behoeve van het eerstvolgende schooljaar.

3. Het bevoegd gezag zendt het schoolplan dan wel de wijzigingen daarvan en de schoolgids onmiddellijk na de vaststelling aan de inspecteur.

Bijlage 2

School	2009-2010	2012-2013	verandering?	vrijwillig?
De Amstelmeerschool	afgeschaft	afgeschaft	gelijk	-
Mgr. Bekkers	afgeschaft	afgeschaft	gelijk	-
Bos en Lommer	€15,00	€20,00	gestegen	ja
Het Gein	€18,00	€67,50	gestegen	nee
7e Mont. School	€20,00	€35,00	gestegen	nee
De Dapper	€20,00	€20,00	gelijk	nee
Goeman Borgesius	€20,00	€50,00	gestegen	nee
Huizingaschool	€20,00	€50,00	gestegen	ja
Ru Paré	€20,00	€20,00	gelijk	ja
Crescendo	€20,50	€20,50	gelijk	nee
As-Soeffah	€21,00	€?	?	?
Bijlmerdrie	€22,50	€20,00	gedaald	ja
Louis Bouwmeester	€22,50	€55,00	gestegen	ja
t Koggeschip	€22,70	€70,00	gestegen	nee
Buikslotermeerschool	€23,00	€50,00	gestegen	ja
Admiraal de Ruyter	€25,00	€50,00	gestegen	ja
Aldoende	€25,00	€25,00	gelijk	nee
De Blauwe Lijn	€25,00	€25,00	gelijk	ja
Het Bovenland	€25,00	€25,00	gelijk	ja
De Brink	€25,00	€25,00	gelijk	ja
Catamaran Betinckstraat	€25,00	€35,00	gestegen	ja
Dorus Rijkers	€25,00	€25,00	gelijk	ja
Holendrecht	€25,00	€55,00	gestegen	nee
Dr. O. Noordmans	€25,00	?	?	?
De Osdorpse Mont.	€25,00	€35,00	gestegen	nee
Paulusschool	€25,00	€25,00	gelijk	ja
De Rietlanden	€25,00	gesloten	-	-
De Roos	€25,00	€25,00	gelijk	ja
De Schakel	€25,00	€25,00	gelijk	ja
Shri Laksmi	€25,00	€30,00	gestegen	ja
Sint Henricus	€25,00	€25,00	gelijk	nee
De Spaarndammerhout	€25,00	€25,00	gelijk	ja
De Springplank	€25,00	€25,00	gelijk	ja
De Ster	€25,00	?	?	?
De Tamboerijn	€25,00	€50,00	gestegen	ja
Cornelis Jetses	€27,50	€55,00	gestegen	nee
Johannesschool	€27,50	€30,00	gestegen	ja
Rosa Boekdrukker	€27,50	€27,50	gelijk	nee
8e Montessorischool	€30,00	€30,00	gelijk	ja
Boven `t IJ Montessorischool	€30,00	€30,00	gelijk	ja
Immanuel	€30,00	€30,00	gelijk	ja
De Krijtmolen	€30,00	€30,00	gelijk	ja
Linnaeus	€30,00	€30,00	gelijk	ja
Oscar Carre	€30,00	€30,00	gelijk	nee
Pieter Jelles Troelstra	€30,00	€32,50	gestegen	ja
Pro Rege	€30,00	€30,00	gelijk	ja

Sint Augustinus	€30,00	€25,00	gedaald	ja
Dr. J. Th. De Visserschool	€30,00	€30,00	gelijk	ja
De Vlaamse Reus	€30,00	€30,00	gelijk	ja
Jan Woudsmaschool	€32,50	€37,50	gestegen	ja
De Rivieren	€33,00	€70,00	gestegen	nee
De Satelliet	€33,00	€33,00	gelijk	nee
5e Montessorischool	€35,00	€35,00	gelijk	ja
9e Montessorischool	€35,00	€45,00	gestegen	nee
15e Montessorischool	€35,00	€45,00	gestegen	ja
16e Montessorischool	€35,00	€35,00	gelijk	ja
Annie MG Schmidt	€35,00	€60,00	gestegen	ja
Dongeschool	€35,00	€35,00	gelijk	nee
Flevoparkschool	€35,00	€35,00	gelijk	ja
Leonardo da Vinci	€35,00	€35,00	gelijk	ja
De Odyssee	€35,00	€40,00	gestegen	ja
De Piramide	€35,00	€30,00	gedaald	ja
De Vlinderboom	€35,00	€35,00	gelijk	ja
13e Montessorischool	€36,00	€36,00	gelijk	ja
Sint Aloysius	€36,00	€36,00	gelijk	nee
De Bonkelaar	€37,50	€37,50	gelijk	ja
Merkelbach	€37,50	€37,50	gelijk	nee
De Witte Olifant	€37,50	€37,50	gelijk	ja
Narcis-Querido	€38,00	€40,00	gestegen	ja
De Pinksterbloem	€38,00	€38,00	gelijk	ja
Slootermeer	€38,00	€42,00	gestegen	ja
Basisschool Oostelijke Eilanden	€39,00	€57,00	gestegen	ja
14e Montessorischool	€40,00	€125,00	gestegen	ja
Sint Barbara	€40,00	€35,00	gedaald	ja
Bijlmerhorst	€40,00	€40,00	gelijk	nee
De Botteloef	€40,00	€45,00	gestegen	ja
Burgemeester De Vlucht	€40,00	€40,00	gelijk	ja
De Burcht	€40,00	€263,00	gestegen	gedeeltelijk
Corantijn	€40,00	€69,00	gestegen	ja
De Drie Master	€40,00	€43,00	gestegen	ja
Sint Jan de Doper	€40,00	veranderd	-	-
De Kaap	€40,00	€40,00	gelijk	ja
Klaverblad	€40,00	€42,50	gestegen	ja
Prof. Dr. H. Kraemer	€40,00	€40,00	gelijk	ja
De Morgenster	€40,00	€40,00	gelijk	ja
Rosj Pina	€40,00	€1150	gestegen	nee
Sint Catharina	€40,00	€40,00	gelijk	ja
Sint Janschool	€40,00	€50,00	gestegen	ja
Sint Luuk	€40,00	veranderd	-	-
Theo Thijssen	€40,00	€50,00	gestegen	ja
Het Podium	€41,00	€43,00	gestegen	ja
De Punt	€41,00	€41,00	gelijk	ja
De Bi`nkorf	€42,00	€42,00	gelijk	ja
De Springstok	€43,00	€?	?	gedeeltelijk
Achtsprong	€45,00	€45,00	gelijk	nee

Al Wafa	€45,00	€45,00	gelijk	ja
Berkelier	€45,00	€42,50	gedaald	nee
De Bron	€45,00	€45,00	gelijk	ja
El Amien I	€45,00	€40,00	gedaald	nee
El Amien II	€45,00	€40,00	gedaald	nee
El Kadisia	€45,00	€50,00	gestegen	nee
Ichtus	€45,00	€55,00	gestegen	ja
Insulinde	€45,00	€20,00	gedaald	ja
De Kinkerbuurt Brede School	€45,00	€45,00	gelijk	ja
De Kraanvogel	€45,00	€55,00	gestegen	ja
Mobiel	€45,00	€20,00	gedaald	ja
Multatuli	€45,00	€45,00	gelijk	ja
Nellestein	€45,00	€50,00	gestegen	nee
De Notenkraker	€45,00	€45,00	gelijk	nee
Olympus	€45,00	€30,00	gedaald	ja
Onze Wereld	€45,00	€45,00	gelijk	ja
Oranje-Nassau	€45,00	€50,00	gestegen	ja
Mobiel	€45,00	€20,00	gedaald	ja
Het Vogelnest	€45,00	€50,00	gestegen	ja
Joop Westerweel	€45,00	€45,00	gelijk	ja
Zeeheldenbuurt Brede School	€45,00	€45,00	gelijk	ja
Knotwilg	€47,00	€47,00	gelijk	ja
De Avonturijn	€47,50	€50,00	gestegen	ja
Sint Rosa	€47,50	€25,00	gedaald	ja
De Kraal	€49,00	€45,00	gedaald	nee
12e Montessorischool	€50,00	€50,00	gelijk	ja
As-Siddieq I	€50,00	€50,00	gelijk	ja
As-Siddieq II	€50,00	€50,00	gelijk	ja
Dr. E. Boekman	€50,00	€50,00	gelijk	ja
De Boomgaard	€50,00	€50,00	gelijk	ja
De Eilanden Montessorischool	€50,00	€70,00	gestegen	ja
Elisabeth Paulus	€50,00	€50,00	gelijk	ja
Elzenhagen	€50,00	€60,00	gestegen	ja
Ijdoorn	€50,00	€50,00	gelijk	ja
De Kinderboom	€50,00	€60,00	gestegen	ja
De Mijlpaal	€50,00	€52,50	gestegen	ja
De Pool	€50,00	€50,00	gelijk	nee
De Poolster	€50,00	€60,00	gestegen	ja
Sint Paulus	€50,00	€50,00	gelijk	ja
Westerpark	€50,00	€50,00	gelijk	ja
Catamaran Oostzaanstraat	€52,00	€58,00,	gestegen	ja
IJplein	€52,00	€52,00	gelijk	ja
Olympia	€52,50	€52,50	gelijk	ja
Sint Lidwina	€52,50	€52,50	gelijk	ja
Achthoek	€54,00	€54,00	gelijk	ja
13e Dalton	€55,00	veranderd	-	-
De Horizon	€55,00	€55,00	gelijk	nee
Jan Pieterszoon Coen	€55,00	€55,00	gelijk	ja
De Klimop	€55,00	€20,00	gedaald	ja

Kruispunt	€55,00	?	?	?
De Meer	€55,00	?	?	?
De Meidoorn	€55,00	€55,00	gelijk	ja
Nicolaas Maes	€55,00	€80,00	gestegen	ja
Polsstok	€55,00	€?	?	?
Santenkraam	€55,00	€45,00	gedaald	gedeeltelijk
Zuiderzee	€55,00	€?	?	?
De Waterkant	€57,50	€60,00	gestegen	ja
De Regenboog	€59,00	€59,00	gelijk	ja
Archipel	€60,00	€60,00	gelijk	ja
Bisschop Huibers	€60,00	€60,00	gelijk	ja
De Kleine Reus	€60,00	€50,00	gedaald	ja
Dr. Rijk Kamer	€60,00	€60,00	gelijk	ja
Het Winterkoninkje	€60,00,	€60,00	gelijk	ja
1e Montessori	€65,00	€100,00	gestegen	ja
De Ark	€65,00	€66,30	gestegen	ja
C.F. Capelleschool	€65,00	€65,00	gelijk	ja
Sint Antoniuschool	€65,00	€55,00	gedaald	ja
De Globe	€70,00	€25,00	gedaald	ja
Louise de Coligny	€70,00	€?	?	?
Sint Jozef	€72,00	€80,00	gestegen	ja
Daltonschool Neptunus	€75,00	€50,00	gedaald	ja
Elout	€75,00	€75,00	gelijk	ja
De Kleine Kapitein	€75,00	€50,00	gedaald	ja
De Rozemarn	€75,00	€25,00	gedaald	ja
6e Montessorischool	€80,00	€80,00	gelijk	ja
De Weidevogel	€80,00	€80,00	gelijk	ja
De Zevensprong	€80,00	€87,50	gestegen	ja
Het Wespennest	€88,00	€90,00	gestegen	ja
Piet Hein	€90,00	€95,00	gestegen	ja
2e Dalton	€100,00	€70,00	gedaald	ja
Montessorischool Steigereiland	€100,00	€70,00	gedaald	ja
Cheider	€150,00	€2125,00	gestegen	nee
Hildebrand- Van Loon	€170,00	€225,00	gestegen	nee
De A'damse Montessori School	€180,00	±€500,00	gestegen	nee
Geert Groote School I	€225,00	€60,00	gedaald	ja
Geert Groote School II	€225,00	€60,00	gedaald	ja
Laterna Magica	€100,00	€75,00	gedaald	ja
Instituut Schreuder	€310,00	€375,00	gestegen	nee
Buitenveldertse Mont. School	€340,00	±€450,00	gestegen	nee
Watergraafmeerse School	€340,00	€163,67	gedaald	nee
1e Openluchtschool GK	€525,00	€515,00	gedaald	nee
Cornelis Vrijschool	€525,00	€625,00	gestegen	nee
Peetersschool	€600,00	€630,00	gestegen	nee
ASVO	?	€150,00	?	nee
AICS	?	veranderd	-	-
Professor Einstein	?	€40,00	?	ja
Europaschool	?	€150,00	?	nee
De Evenaar	?	gesloten	-	-

Frankendael	?	€55,00	?	ja
Tijl Uilenspiegel	?	€20,00	?	ja
Timotheusschool	?	€17,50	?	ja
2e Openluchtschool GK	?	€150,00	?	ja
Twiske	?	€35,00	?	ja
Valentijn	?	€50,00	?	ja
Veerkracht	?	?	?	ja
De Vier Windstreken	?	€23,00	?	ja
Dr. W. A. Visser 't Hoofd	?	?	?	ja
De Waaier	?	€40,00	?	ja
Willemspark Schoolvereniging	?	€ 717,25	?	nee
De Nautilus	?	€70,00	?	ja
Willibrord	?	?	?	ja
De Wiltzangh	?	€55,00	?	ja

aantal gelijk:	83
aantal gestegen:	63
aantal gedaald:	28

ja:	147
nee:	43
?:	5
gedeeltelijk:	3
-	8